

Černá Hora (okr. Blansko)

Zámek, parc. č. 10.

Novověk. Zámek. Stavebně-historický průzkum. Uložení nálezu: neodebrány.

Lokalizace: WGS-84: 49.416077411N, 16.578706609E

V červnu roku 2021 došlo při údržbových pracích prováděných před objektem předzámčí pracovníkem Domova pro seniory v Černé Hoře k propadu terénu a objevu dosud neznámých zakleнутých podzemních prostor (obr. 42). Po předběžné prohlídce dne 15. 6. 2021 M. Novákem, archeologem Muzea Blanenska, a B. Šlanhofovou, pracovnící Městského úřadu v Blansku, oddělení územního plánování a regionálního rozvoje, byla dne 25. 6. 2021 ve spolupráci s J. Štětinou, pracovníkem Národního památkového ústavu, územní odborné pracoviště Kroměříž, po zpřístupnění podzemního prostoru provedena jeho podrobnější dokumentace.

Dosud neznámý podzemní prostor se nachází před vnějším, tj. východním, průčelím vstupního východního křídla předzámčí. Je situován ve svažitém terénu po jižní straně přístupové cesty vedoucí z předpolí zámku do renesančního portálu předzámčí. V těsném sousedství propadeného šachtovitěho vstupu o rozměru 0,47 × 0,5 m se nachází novodobý asfaltový chodník, klesající ze zmíněné příjezdové komunikace k zámku níže do prostoru někdejší zámecké zahrady.

Vlastní sklep (obr. 43) je situován paralelně s vnějším průčelím vstupní budovy předzámčí, tedy ve směru SSZ–JJV, a jeho půdorys má rozměry zhruba 5,4 × 1,6 m. Není však vyloučeno, že sklep může pokračovat ještě hlouběji do jižního svahu. Maximální výška se pohybuje cca od 1 do 1,1 m; původní podlahu však pokrývá zasypané neznámé výšky (odhadem cca 1–1,5 m), na jehož povrchu se nachází vrstva s recentním odpadem (kelímky, obaly od léků, fragmenty injekčních stříkaček apod.). Zásyp sklepa nemohl být sondován. Zatímco viditelná nejvyšší partie podélných stěn i severního čela sklepa je zděna z lomového kamene a cihel s lokálně vloženými střešními taškami (tzv. bobrovkami) ve spárách, klenba segmentového profilu je vyzděna výhradně z kvalitních plných pálených cihel formátu 29 × 14 × 7 cm. Klenba na podélné stěny sklepa nenasadá přímo, ale prostřednictvím nevelkého ústupku o šířce 7–10 cm a je v jižní části proražena dvěma šachtovými otvory neznámého účelu. V podélné západní stěně se zachoval se zdívem sklepa současný otvor neznámého účelu o šířce asi 0,27 m a dosažitelné hloubce 0,9 m. Do severní stěny byla druhotně vetknuta betonová roura obklopená mladší cihlovou obezdívkou z novodobých cihel (Štětina, Novák 2022, 5–6).

Sklep vznikl pravděpodobně až v průběhu 19. století, možná při rozsáhlé neorenesanční přestavbě v letech 1857–1861 dle plánů architekta Theofila Hansena, a mohl být vložen do již tehdy částečně zasypaného příkopu. Funkce tohoto objektu nacházejícího se mimo vlastní budovu předzámčí však zůstává neznámá.

Literatura

Štětina, J., Novák, M. 2022: Černá Hora zámek. Rkp. nálezové zprávy, č. j. MTX 202200127 [cit. 2022-11-04]. Uloženo: Archiv nálezových zpráv Archeologického ústavu AV ČR, Brno, v. v. i. Dostupné také z: Digitální archiv Archeologické mapy České republiky <https://digiarchiv.aiscr.cz/id/M-TX-202200127>.

Summary

Due to the collapse of an entrance cover on a shaft in front of the eastern wing on the forecourt of Černá Hora Chateau (Blansko District) in 2021, previously unknown cellars (probably built in the 19th century) were discovered (Fig. 42, 43).

Jan Štětina, Marek Novák, Bohdana Šlanhofová

Obr. 42. Černá Hora. Pohled na propadený vchod do podzemních prostor v předpolí vstupního křídla předzámčí. Foto M. Novák.

Fig. 42. Černá Hora. View of the collapsed entrance to the underground spaces in the forecourt of the chateau. Photo by M. Novák.

Obr. 43. Černá Hora. Interiér nově objeveného podzemního prostoru s recentním odpadem na povrchu. Foto M. Novák.

Fig. 43. Černá Hora. Interior of the newly discovered underground space with recent waste on the surface. Photo by M. Novák.

Dubicko (okr. Šumperk)

„Za Kostelem“, parc. č. 317/7.

Vrcholný středověk. Tvrz. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Vlastivědné muzeum v Šumperku, p. o., př. č. DEM 13/2021.

Lokalizace: WGS-84: 49.8277953N, 16.9683719E

Na jihovýchodním okraji Dubicka na polykulturní lokalitě Za Kostelem realizujeme záchrané archeologické výzkumy na stavbách rodinných domů již od roku 2010 (naposledy Tomešová, Halama 2021). Doposud zde byly zkoumány především sídlištní situace z období kultury lužických popelnicových polí a kultury